

RĪGAS 92. VIDUSSKOLA

Ulbrokas ielā 3, Rīgā, LV-1021, tālr. 67247455, e-pasts: r92vs@riga.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

2025. gada 2. janvārī

Nr.VS92-25-1-nts

Kārtība par skolas darbinieku rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

*Izdoti saskaņā ar Vispārējās izglītības likuma
10. panta trešās daļas 2. punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtība par Rīgas 92.vidusskolas (turpmāk - izglītības iestāde) direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība) mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo (mobings), radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.

2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestāde saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.

3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.

4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks ir pierobežas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes vadītāja.

5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.

6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.

7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

8. Klases audzinātājs katru mācību gadu septembrī skolēnus iepazīstina ar kārtību audzināšanas stundu laikā izdiskutējot katru noteikumu punktu, kā arī skolēnu vecākus iepazīstina ar kārtību klašu vecāku sapulcēs.

9. Kārtība pieejama visiem. Ar to jāpiezīstas visiem izglītības iestādes pedagogiskajiem un tehniskajiem darbiniekiem. Kārtība izvietota izglītības iestādes stendā, kā arī pieejama izglītības iestādes skolotāju istabā un bibliotēkā.

II. Konflikti starp izglītojamajiem

10. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

10.1. klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties ziņo izglītības iestādes direktoram par konstatēto konflikta situāciju. Direktors savukārt ziņo bērna vecākiem;

10.2. klases audzinātājs veic ierakstu klases žurnālā par notikušo konfliktu un pēc izglītības iestādes direktora paziņošanas vecākiem, vecāki apstiprina ar savu parakstu, ka viņi ir informēti par šādu konfliktu;

10.3. ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes direktoram, tālāk lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;

10.4. pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes direktors aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

11. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes direktors, saskaņojot savu lēmumu ar izglītības iestādes dibinātāju, ir tiesības atskaitīt (eksmatrikulēt) audzēkni no izglītības iestādes. Šāda lēmuma gadījumā izglītojamam tiek nodrošināta iespēja turpināt izglītību citā izglītības iestādē.

III. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

10. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

10.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes direktora ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;

10.2. izglītības iestādes direktors sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;

10.3. izglītības iestādes direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

11. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai

izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

11.1. izglītības iestādes direktora klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

11.2. ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

11.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes direktoram detalizētai izvērtēšanai;

11.2.2. izglītības iestāde pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;

11.2.3. izglītības iestāde uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagogs pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;

11.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;

11.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes direktoram ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba;

11.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

IV. Izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi

12. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, izglītības iestāde veic šādas darbības:

12.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu skolas kavējumu cēloni.

12.2. kad bērns ierodas skolā, klases audzinātājs uzklausa bērna viedokli par situāciju.

12.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem skolas pedagogiem veic skolēna novērošanu klasē.

12.4. situācijas, par kurām klases audzinātājam nekavējoties ziņo sociālajam pedagogam un izglītības iestādes direktoram:

12.4.1. aizdomas, ka bērns cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;

12.4.2. saņemta informācija, ka bērns nav nakšņojis mājās,

12.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka bērna uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, bērns noslēdzies sevī, ir drūms),

12.4.4. klases audzinātājs pamanījis, ka bērnam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi, vai arī bērns nav ēdis.

13. Ja vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē skolas sociālo pedagogu un izglītības iestādes direktoru.

14. Sociālais pedagogs sadarbībā ar izglītības iestādes atbalsta personālu, klases audzinātāju un vecākiem analizē bērna neattaisnoto kavējumu cēloņus izmantojot gan skolēnu rakstveida paskaidrojumus, gan anketēšanu, gan individuālas sarunas, var veikt arī mājas apmeklējumus. Minētie uzdevumi tiek sadalīti speciālistiem izglītības iestādē.

15. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

15.1. problēmām izglītības iestādē;

15.2. bērna individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);

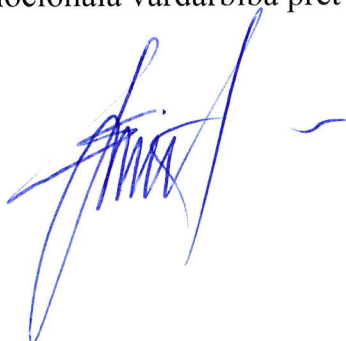
15.3. problēmām ģimenē.

16. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota izglītības iestādes direktoram, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.

V. Noslēguma jautājumi

17. Atzīt par spēku zaudējušiem Rīgas 92. vidusskolas 2016. gada 9. novembra iekšējos noteikumus Nr. VS92-16-15-nts "Kārtība par direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo".

Direktore

L.Semjonova

09.11.2016. Rīgas 92.vidusskolas iekšējiem
noteikumiem Nr. VS92-16-15-nts
“Kārtība par direktora un pedagogu rīcību,
ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība
pret izglītojamā”

Rīgas 92. vidusskolas vardarbības novēršanas plāns

1. Skolēniem, kuri skolā sastopas ar vardarbību – izjūt vai piedzīvo pazemojumu, cieņas un goda aizskārumu, draudus savai veselībai un dzīvībai, kā rezultātā rodas problēmsituācijas (konflikti, strīdi, kautiņi) – personīgi vai ar vecāku starpniecību nekavējoties mutiski vai rakstiski jāinformē par problēmsituāciju un jāvēršas pie kāda no minētajiem skolas darbiniekiem:

- 1.1. klases audzinātāja,
- 1.2. sociālā pedagoga,
- 1.3. skolas māsa,
- 1.4. skolas psihologa,
- 1.5. skolas vadības.

2. Ja konflikts starp iesaistītajiem skolēniem atrisināts ar klases audzinātāja pedagoģiskajām darbībām, citu skolas darbinieku darbība nav nepieciešama.

3. Skolas vadība iesaistāma gadījumā, ja konflikta risinājums nav panākts klases audzinātāja vai sociālā pedagoga, skolas psihologa darbības rezultātā.

4. Klases audzinātājs darbā ar klasi vai skolēnu individuāli vardarbības novēršanā veic šādas darbības:

- 4.1. saruna ar skolēnu;
- 4.2. lietas apstākļu noskaidrošana;
- 4.3. skolēna paskaidrojums;
- 4.4. vienošanās ar skolēnu;
- 4.5. vecāku informēšana par notikušo situāciju;
- 4.6. ja situācija ir nopietna, tad tiek izsaukti vecāki uz skolu un iesaistīts sociālais pedagogs un/vai skolas psihologs.

5. Klases audzinātāja preventīvā darbība:

5.1. klases audzinātājs informē, diskutē, sarunājas ar skolēniem klases stundās par aktuālām tēmām, kas saistītas ar vardarbību;

5.2. klases audzinātājs organizē lekcijas klasē par aktuālām tēmām, saistītām ar vardarbību, uzaicinot lektorus;

5.3. klases audzinātājs iepazīstina vecākus ar vardarbības novēršanas plānu un veic pārrunas ar to skolēnu vecākiem, kuri iesaistīti vardarbībā.

6. Sociālais pedagogs darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem skolēniem izmanto šādas darba formas:

- 6.1. saruna ar bērnu, vecāku, skolotāju;
- 6.2. lietas apstākļu noskaidrošana, problēmas definēšana;
- 6.3. skolēna uzvedības novērtēšana;
- 6.4. uzvedības, morāles normu, likuma normu izskaidrošana;

- 6.5. sociāli pieņemama uzvedības modeļa izstrādāšana un tā integrēšana;
- 6.6. personisko resursu meklēšana;
- 6.7. iedrošināšana;
- 6.8. līgums un vienošanās ar bērnu;
- 6.9. sociālpedagoģiskās korekcijas plāna izstrāde un realizācija.
7. Psihologa darba formas:
 - 7.1. iespējamās vardarbības profilakses darba veikšana pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas māsas, skolas vadības, (klases audzinātāju sanāksmēs, vecāku sapulcēs, klašu grupās);
 - 7.2. psiholoģiskais vardarbības situācijas izvērtējums pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas māsas, skolas vadības pieprasījuma;
 - 7.3. psihoemocionālās korekcijas darbs ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības; (individuālās konsultācijas saskaņojamas ar vecākiem);
 - 7.4. citu speciālistu (psihiatra, neirologa, ģimenes ārsta, krīzes centru) ieteikšana darbā ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības.
8. Skolas medmāsas darbs:
 - 8.1. sniegt pirmo medicīnisko palīdzību;
 - 8.2. izvērtēt nepieciešamību neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanai, citu medicīnas darbinieku, ģimenes ārsta piesaistei;
 - 8.3. par konstatētajiem vardarbības gadījumiem informēt klases audzinātāju, sociālo pedagogu, cietušā vecākus un skolas vadību;
 - 8.4. piedalīties klašu stundās un vecāku sapulcēs un sniegt izskaidrojošu informāciju par medicīniska rakstura sekām vardarbībā iesaistītajiem skolēniem, sniegt konsultācijas atbilstoši nepieciešamībai.
9. Skolas vadības darbības:
 - 9.1. saruna ar vardarbībā iesaistītajiem skolēniem, to vecākiem, skolotājiem;
 - 9.2. iepazīšanās ar lietas apstākļiem;
 - 9.3. sociālpedagoģiskās korekcijas plāna izstrādes un realizācijas koordinēšana;
 - 9.4. nepieciešamības gadījumā vēršanās pie citām bērnu tiesību pārstāvošām instancēm.
10. Par vardarbībā cietušo un provocējošo skolēnu problēmsituācijām un skolas darbinieku veiktajām darbībām skolā skolēnu vecākus informē konflikta risināšanā iesaistītais pedagogs un vienojas par turpmākajām pedagoģiskajām darbībām.